

"Olgular kurama uymuyorsa, vay haline olguların!"

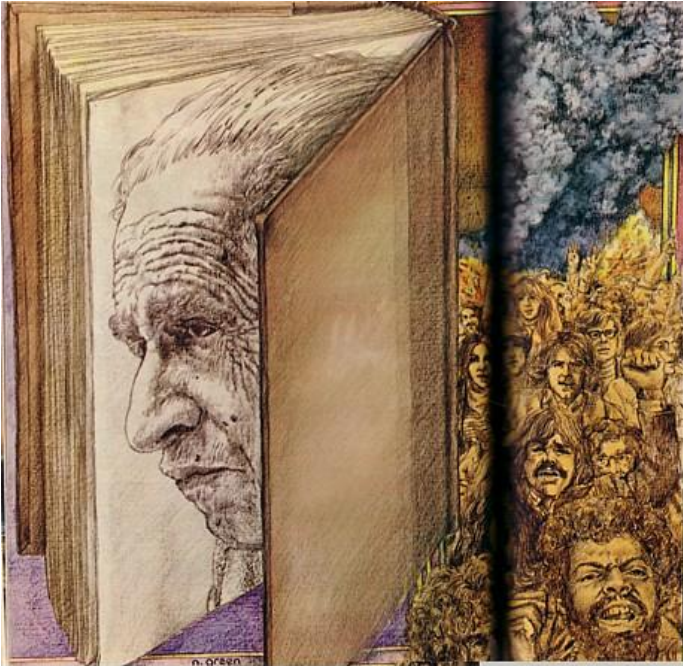
Herbert Marcuse

19 Haziran 1898'de varlıklı bir Yahudi tekstil fabrikatörünün oğlu olarak Berlin'de doğdu.

- 1916'da savaşın beraberinde getirdiği olaylar neticesinde Marcuse lisede erken olgunluk sınavını verdi ve İmparatorluk hizmetine girdi.
- 1917-18'de Bağımsız Sosyal Demokrat Parti'ye üye oldu.
- 1919-23 arasında Berlin ve Freiburg/Breisgau'da edebiyat bilimi ve felsefe öğrenimi gördü. Freiburg'da *Der deutsche Künstlerroman (Alman sanatçı-romanı)* teziyle doktor oldu.
- 1923-29 arasında Berlin'de yayıncılık piyasasında çalıştı.
- 1929'da Edmund Husserl ve Martin Heidegger'in yanında öğrenimini sürdürmek üzere Freiburg'a döndü.
- 1932'de, Heidegger'in yanında doçentlik denemesi başarısız olduktan sonra, Husserl'in aracılığıyla *Sosyal Araştırma Enstitüsü'nün* Genf Bürosu'nda araştırmacı oldu.
- 1934'de ABD'ye göç etti. New York'a taşınmış olan *Sosyal Araştırma Enstitüsü'nde* de 1942'ye kadar çalıştı.
- 1942-50 arasında Washington'da, Amerikan savunma istihbarat kurumu Stratejik Hizmetler Bürosu'nda bölüm müdürü olarak çalıştı. Daha sonra Avrupa şubesi müdürü oldu.
- 1950-52 arasında New York'ta Columbia Üniversitesi'nin Rusya Enstitüsü'nde sosyoloji okutmanı ve *Senior Fellow* oldu.

- 1952-54 arasında Harvard Üniversitesi Rus Araştırmaları Merkezi'nde *Senior Fellow* oldu.
- 1954'de Waltham'da Brandeis Üniversitesi'nde siyaset bilimi profesörü oldu.
- 1964'de San Diego'da California Üniversitesi'nde toplum felsefesi kürsüsüne atandı.
- 1965'de Berlin Özgür Üniversitesi'nden fahrî profesörlük aldı.
- 29 Temmuz 1979'da Almanya ziyareti esnasında Starnberg'te öldü.

when herbert marcuse—
septuagenarian superstar
of the revolutionaries—
plays the
up-against-the-wall circuit,
it's strictly s.r.o.

PORTRAIT OF THE MARXIST AS AN OLD TROUPE

personality By MICHAEL HOROWITZ Not since the days of F. Scott Fitzgerald had young intellectuals flocked so fervently to the cause of F. Anderson Clark. The prototype can tell you about the time the Prince of Wales sipped with Emma Hamilton, H. L. Menckens and the indelible, Talmudic Rankin. But by the Thirties, Long Island was too near the Wall Street corpse to be fashionable and, if you didn't jump off Hart Crane's Brooklyn Bridge, you went out to Hollywood to peep grapes with Mae West.

But now the Clark cause was over again: the cause of the actor. Three years ago, a liberal lawyer from the Kansas City, Horie Wolford, had come to claim the place for the State University of New York. And with the Old Westbury campus its smooth appearance and baroque Wolford considerably installed in the Main House, it was only natural to invite the nation's hottest political philosopher to commiserate with the local icon. A week before, Wolford had gone writer for *Newsweek* up his display and announced only a handful. But Herbert Marcuse spelled *Thoreau* and the New Left—and that was his last that no young man words his own could afford to pass upon a lull in April evening.

They came in dozens. In a wire-wheeled Triumph came The Most Wonderful High School Radical this side of Louisiana in a silk, wild color shirt carefully spread their hands down, she better to whom P. E. A. homework and keep latest principals usually grade. Ready him, his misadventured Sweet Sixteen tripping wondrously about Marcuse's possible program. "I hope he talk about *Love and Civilization*," she sighed, while kneeling her latest work. "It's so *Freudian*."

"Don't be ridiculous!" Mark Waind asserted, pulling himself away. "It'll all center around *Over-Industrialized Man*. Capitalism is inefficient and all you can think about is your eternal orgasm!" Arch, woman! Believe in a revolutionary situation! Why'd he being let along, anyhow?"

Just behind him came a devoted Volkswagon bearing the big boys from the city—the MIT politician, the Red reporter, the *Newsweek* philosopher. The MIT politician, complete with angular 123

[Michael G. Horowitz'in Playboy'da Eylül 1970'de yayınlanan Marcuse hakkındaki yazısı \(tıklayın\)](#)

Eserlerinden Seçmeler

- Die Permanenz der Kunst. Wider eine bestimmte marxistische Ästhetik (1977)
- Zeit-Messungen. Drei Vorträge und ein Interview (1975)
- Counterrevolution and Revolt (1972) (dt. 1973: Konterrevolution und Revolte)
- Das Ende der Utopie (1967)
- A Critique of Pure Tolerance (zus. mit R. Wolff ; B. Moore)(1965) (dt. 1966: Kritik der reinen Toleranz)
- One-Dimensional Man. Studies in the Ideology of Advanced Industrial Society (1964) (dt. 1967: Der eindimensionale Mensch. Studien zur Ideologie der fortgeschrittenen Industriegesellschaft)
- Soviet Marxism. A Critical Analysis (1958) (dt. 1964: Die Gesellschaftslehre des sowjetischen Marxismus)
- Eros and Civilization. A Philosophical Inquiry into Freud (1955) (dt. 1965: Triebstruktur und Gesellschaft. Ein philosophischer Beitrag zu Sigmund Freud)
- Reason and Revolution. Hegel and the Rise of Social Theory (1941) (dt. 1962: Vernunft und Revolution. Hegel und die Entstehung der Gesellschaftstheorie)
- Hegels Ontologie und die Grundlegung einer Theorie der Geschichtlichkeit (1932)

Etkisi

Pek çok Marksizm yönelimli Alman filozofundan farklı olarak Marcuse, felsefeyi ilkin yirminci yüzyılın başlarındaki Alman tinsel geleneğinin Marksist okullarında değil, Edmund Husserl'in fenomenoloji atölyelerinde ve Martin Heidegger'in fundamental ontolojisinde öğrenir. Hegel ve Marx'ın yapıtlarının etkisi altında Marksist toplum kuramına döner ve ilkin 1934'de birlikte Amerika sürgününe gidecekleri Max Horkheimer'in *Sosyal Araştırma Enstitüsü*'ne girer. Akademik kariyeri tam anlamıyla ancak ABD'de başlar. Özellikle Marksist toplum eleştirisini

Sigmund Freud'un psikanalizinden öğelerle birleştirmesi, onu "68'lilerin" protesto kuramlarında baş figür olması için çekici hale getirir.

Demirperde'nin yanı sıra endüstri toplumlarına da eleştiri yöneltir. Kapitalist baskı mekanizmalarını reddeder. Toplumunu şehvet ilkesine ve yaratıcılığa açmayı savunur. Bu "yeni duyarlılık", eylem programları ve sokak gösterileri için etkileyici olmuştur. Marcuse'un, bu birlikten yoksun kavramsal yapıyı kuramın içinde kalarak sürdürmesi tabii ki zor olacaktı. Dili, içerikten çok jargon olma eğilimindedir; Hegel terimlerini güncel durumlara uyarlama yöntemi ise, ne Hegel'in araçlarına uygundur, ne de Hegel anlamında "olguları" "kavramlara" dönüştürmektedir.